

Kersti Blidberg

Utvärdering av lärares undervisning - elevenkät april 2011

Sammanfattning

Rapporten beskriver genomförande och resultat av en elevenkät för utvärdering av lärares undervisning som genomfördes för elever i år 7 vårterminen 2011.

- I 14 av kommunens skolor med elever i år 7 har 970 elever besvarat enkäten. Enkätens frågor rör SO/Samhällskunskap och något av de praktiskt- estetiska ämnena Bild/Musik/Slöjd.
- Resultatet är generellt positivt. Samtliga medelvärden oavsett ämne och frågeområden ligger på drygt sju på en skala 1-10.
- Av de tre frågeområdena *Lärande*, *Inflytande* och *Undervisning* har *Undervisning* de högsta medelvärdena och *Inflytande* det lägsta.
- Eleverna bedömer samtliga tre frågeområden mer positivt för SO än för de praktiskt - estetiska ämnena.
- Flickornas medelvärden är, med något undantag, högre än pojkarnas.
- Skillnaderna mellan skolornas medelvärden för resp. frågeområde är förhållandevis små.

Bakgrund

Barn - och grundskolenämnden har beslutat att en elevenkät för bedömning av lärares undervisning ska vara obligatorisk för elever i år 7 och i år 9 i samtliga skolor i kommunen från läsåret 2010/2011. Syftet med enkäten är att öka elevinflytandet för att därigenom bidra till skolutveckling. Under läsåret 2009/2010 genomfördes enkäten vid tre olika tillfällen på prov för att testa enkäten. Skolornas deltagande var då frivilligt.

Genomförande

För att elevernas svar ska kunna påverka undervisningen genomförde eleverna i år 9 enkäten under höstterminen och eleverna i år 7 under vårterminen.

Resultatredovisning

I enkäten för år 7 deltog samtliga skolor med elever i år 7 med undantag av Nytorps friskola (6 elever).

Totalt besvarade 970 elever enkäten som består av frågor kopplade till undervisningen i SO/Samhällskunskap och något av de praktiskt- estetiska ämnena Bild/Musik/Slöjd. Frågorna bedöms på skalan 1-10, se bifogad enkät.

Resultatet för de praktiskt- estetiska ämnena redovisas enbart sammantaget inte resp. ämne var för sig.

Enkäten innehåller tre frågeområden *Lärande*, *Inflytande* och *Undervisning*. Området *Lärande* består av sju frågor som rör elevens uppfattning om hur läraren stödjer elevens lärandeprocess, t.ex. *Jag får hjälp att lära mig tänka på hur jag lär mig bäst*. Området *Inflytande* består av tre frågor kring elevens möjlighet till påverkan, t.ex. *Jag får vara med och påverka hur undervisningen läggs upp*. Området *Undervisning* består av åtta frågor som rör hur läraren agerar i undervisningssituationen både i sin relation till eleverna och i sitt förhållande till ämnet, t.ex. *Jag tycker att läraren väcker mitt intresse för ämnet*.

Samtliga frågeområden oavsett ämne har ett medelvärde på drygt 7. Medelvärdena för de praktiskt – estetiska ämnena ligger något lägre än för SO. Rangordningen mellan områdena är dock desamma för SO och för de praktiskt - estetiska ämnena med det högsta medelvärdet för *Undervisning*, 8,1 resp. 7,6 och det lägsta för *Inflytande*, 7,6 och 7,3. Med något undantag varierar de olika frågornas medelvärden inom resp. område förhållandevis lite. Undantaget är området *Inflytande* där frågan om ansvaret för skolarbetet resp. påverkan på undervisningen sticker ut positivt, resp. negativt.

Inom *Lärande* ligger *Jag bidrar till arbetsro i klassen* högt inom båda ämnesområdena medan *Jag får hjälp att lära mig tänka på hur jag lär mig bäst* har de lägsta värdena. Inom *Undervisning* och SO har *Jag tycker att läraren behandlar mig med respekt* det högsta värdet. Motsvarande för de praktiskt – estetiska är *Jag tycker att läraren är förberedd på lektionerna*. Inom samma område har *Jag tycker att läraren väcker mitt intresse för ämnet* det lägsta värdet.

Jämförelse över tid

Elever i år 7 besvarade vårterminen 2010 motsvarande enkät. Den enkäten var frivillig och antalet elever som deltog var väsentligt färre. En jämförelse mellan enkätresultaten visar dock att rangordningen mellan frågeområdena är densamma. *Undervisning* har det högsta medelvärdet och *Inflytande* det lägsta. Elevernas bedömning av de enskilda frågorna är också, med något undantag, densamma. *Jag tycker att läraren behandlar mig med respekt* resp. *Jag tycker att läraren är förberedd på lektionerna* får i båda enkäterna höga värden medan frågor kring själva undervisningen, som elevens möjlighet att påverka hur undervisningen läggs upp, lärarens förmåga att väcka elevens intresse och variationen i undervisningen får lägre värden.

Motsvarande jämförelse med resultatet för år 9 höstterminen 2010 ger ett likartat mönster både beträffande rangordningen och beträffande elevernas

bedömning av de enskilda frågorna. Medelvärdena är dock något högre för år 7 jmf med år 9.

En jämförelse mellan flickors och pojkars resultat visar att flickornas resultat ligger något högre inom samtliga frågeområden bortsett från området *Undervisning* inom de praktiskt- estetiska ämnena. Inom det området är *Jag tycker att läraren är förberedd på lektionerna* det enda påståendet som flickorna ger ett högre medelvärde än pojkarna. En förklaring till flickornas högre medelvärden kan vara deras allmänt positivare attityd till skolan.¹

Mönstret beträffande frågeområdena är till stor del detsamma som resultatet för år 7 vårterminen 2010, trots att väsentligt färre elever deltog, men flickorna gav då även området *Inflytande* ett lägre värde än pojkarna.

Även vid en jämförelse mellan vårterminens resultat för år 7 och höstterminens resultat för år 9 är mönstren likartade. Flickornas medelvärden ligger högre för områdena bortsett från *Undervisning* och *Inflytande* i de praktiskt – estetiska ämnena.

Jämförelse mellan skolor

Med några undantag är det små skillnader i medelvärdena för resp. frågeområde både inom en skola och mellan skolorna. De praktiskt- estetiska ämnena avviker genomgående med lägre värden. På någon enstaka skola är skillnaderna förhållandevis stora, drygt två enheter mellan de båda ämnesområdena (SO=7,9, PE=5,6). Mellan skolorna skiljer sig medelvärdena som mest med tre enheter inom samma frågeområde.

Flera skolor, ca en tredjedel, ligger över det genomsnittliga medelvärdet för alla skolor inom samtliga frågeområden och både i SO och i de praktiskt-estetiska ämnena medan hälften av skolorna ligger under genomsnittet. Det finns också exempel på skolor där medelvärdet ligger under alt. över medelvärdet inom samtliga frågeområden i antingen SO eller de praktiskt-estetiska ämnena.

Kommentar

Att medelvärdena för frågeområdena, *Lärande*, *Inflytande* och *Undervisning* genomgående ligger högt är positivt och ett gott betyg till skolorna och de lärare som omfattats av enkäten. Resultatet visar också på vissa skillnader som tycks vara strukturella. Det gäller de genomgående lägre värdena för de praktisk – estetiska ämnena. Det gäller också skillnaderna i flickornas och pojkarnas resultat. Dessa skillnader syns både i detta och tidigare enkätresultat.

¹ Flickors och pojkars olika attityd till skolan är bl.a. redovisad i *Flickor och pojkar i skolan – hur jämställt är det?* SOU 2009:64

Utöver de strukturellt betingade olikheterna visar resultatet att det är delar av undervisningen som behöver utvecklas, mer på vissa skolor än på andra. Förutom elevernas inflytande på undervisningen gäller det frågor knutna till undervisningens innehåll. Elevernas uppfattning skulle kunna beskrivas så att lärarna är väl förberedda men att undervisningen varken är särskilt varierad eller intresseväckande.